

T.C.
ESKİŞEHİR VALİLİĞİ
İl Müftülüğü

2023 YILI 4. DÖNEM 3 AYLIK (EKİM-KASIM-ARALIK) VAAZ VE İRŞAT PROGRAMI
-İL İRŞAT KURULU KARARI-

KARAR TARİHİ : 14/09/2023
KARAR NO : 2023/9

İLGİ:

- a) Diyanet İşleri Başkanlığı Din Hizmetleri Uygulama Genelgesi.
- b) Cami Hizmetlerinde Verimliliğin Arttırılması Genelgesi.
- c) Diyanet İşleri Başkanlığının 16.12.2021 tarihli ve E-75718882-216-1938500 sayılı “**Asrı Saadetten 365 Güne**” isimli Kitap konulu yazısı.
- d) Valilik Makamının 19.12.2022 tarihli ve E-23271993-202.01-3203728 sayılı “**2023 Yılı TV Programları ve Gazete Yazıları Hk.**” konulu oluru.
- e) Diyanet İşleri Başkanlığının 28.12.2022 tarihli ve E-85079807-270.99-3237590 sayılı “**Dini İçerikli Radyo/TV programlarına Katılım İzni**” konulu yazısı
- f) Diyanet İşleri Başkanlığının 31.08.2022 tarihli ve E-53456745-210.04-2815831 sayılı “**Ürünlerin Zekatı**” konusu yazısı.
- g) Diyanet İşleri Başkanlığının 14/12/2022 tarihli ve E-30339839-602.05-3160058 sayılı “**Eylem Planı**” konulu yazısı.
- h) Diyanet İşleri Başkanlığının 27/01/2023 tarihli ve E-75718882-205-3335440 sayılı “**2023 Yılı Din Hizmetleri Projeleri Uygulama Esasları**” konulu yazısı.
- i) Diyanet İşleri Başkanlığının 31.03.2023 tarihli ve E-69942030-105-3618418 sayılı “**ALO 190 Dini Soruları Cevaplandırma Hattı**” konulu yazısı.
- j) Eskişehir Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünün 31.03.2023 tarihli ve E-82230019-400-6872116 sayılı “**Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele 5 Milyon Erkeğe Farkındalık Eğitimlerinin Verilmesi**” konulu yazısı,
- k) Diyanet İşleri Başkanlığının 07.06.2023 tarihli ve E-92562329-903.07.01-3848139 sayılı “**Akademi Merkezleri Eğitimci Görevlendirmesi**” konulu yazısı.
- l) Diyanet İşleri Başkanlığının 28.08.2023 tarihli ve E-85079807-220.99-4127684 sayılı “**2023 Yılı Mevlidi Nebi Haftası ile Camiler ve Din Görevliler Haftası Etkinlikleri**” konulu yazısı
- m) Diyanet İşleri Başkanlığının 29.08.2023 tarihli ve E-85079807-202.02-4133582 sayılı “**2023 Yılı Dördüncü Dönem Vaaz-İrşat Konusu**” konulu yazısı.

GÜNDEM:

- I.** 2023 yılı 3. Dönem 3 aylık Vaaz ve irşat programlarının değerlendirilmesi;
- II.** Alo 190 /Fetva ve ADRB nöbetinin görüşülmesi,
- III.** İl ve ilçe vaizlerinin haftalık çalışma programının görüşülmesi,
- IV.** Cuma günleri camilerde işlenecek vaaz konularının tespiti.
- V.** Cuma günleri il merkezinde vaaz yapacakların tespiti.
- VI.** Cuma günleri yüz yüze vaaz verilecek camilerin tespiti,
- VII.** İlimiz müftülüğünce Odunpazarı ve Tepebaşı ilçelerinde cuma günleri vaaz programı yapılacak camilerin tespiti,
- VIII.** Kendi camilerinde vaaz edecek din görevlilerinin tespiti,
- IX.** Cumartesi günleri yapılacak özel hadis dersleri konularının tespiti,

- X. Pazar, Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe günleri konularının tespiti,
- XI. Sosyal medya üzerinden yapılacak vaaz/etkinlik programlarının görüşülmesi,
- XII. Cami Hizmetlerinde Verimliliğin Artırılması kapsamında Din görevlileri tarafından yapılacak olan Cami derslerinin görüşülmesi,
- XIII. Mahalli TV'lerde yapılacak sohbet programlarının, konularının ve konuşmacılarının belirlenmesi,
- XIV. Mahalli Gazetelerde Yazılacak Olan Makale Konularının, Yazarlarının ve İnceleme Komisyonunun Belirlenmesi,
- XV. İlim ve hikmet derslerinin görüşülmesi,
- XVI. Diğer Hususlar

İl Müftülüğü İrşat Kurulu, Tepebaşı ve Odunpazarı İlçe müftü/vekillerinin katılımı ile İl Müftüsü Bekir GEREK başkanlığında 14/09/2023 tarihinde müftülük toplantı salonunda saat 14:30'da toplanarak ilgede kayıtlı mevzuat ve yazılar kapsamında, gündem maddelerini görüşerek aşağıdaki kararları almıştır.

I. 2023 YILI 3. DÖNEM ÜÇ AYLIK VAAZ-İRŞAT PROGRAMININ DEĞERLENDİRİLMESİ

2023 yılı 3. dönem vaaz - irşat programı yüz yüze ve sosyal medya üzerinden planlandığı şekilde, her hangi bir aksaklığa sebebiyet verilmeden başarı ile yürütüldüğü, Başkanlıkça Cuma günleri işlenmesi istenen konular işlendiği, işlenmesine ihtiyaç duyulan konular irşat kurulu kararı ile veya İl Müftüsünün talimatıyla güncellendiği anlaşılmıştır.

II. ALO 190 FETVA VE ADRB NÖBETİNİN GÖRÜŞÜLMESİ

1. Alo 190 fetva nöbetinin Ek-1'e göre,
2. ADRB nöbetinin Ek-2 programa göre tutulması kararlaştırılmıştır.

III. İL VE İLÇE VAİZLERİNİN HAFTALIK ÇALIŞMA PROGRAMININ GÖRÜŞÜLMESİ;

İlgi (a) Genelgenin 3. Maddesine göre vaizler haftada bir cuma vaktinde olmak üzere (kadın vaizler için zorunluluk yok) müftülükçe belirlenen yerlerde vaaz edecekler, bunlardan en az birini takrir veya sohbet yöntemi ile yapacaklardır. Bunun yanında öğrenci yurtları, eğitim kurumları, gençlik merkezleri ve kampları, ceza infaz kurumları, sağlık kuruluşları, sosyal hizmet kurumları ve benzeri yerlerde haftada en az beş irşat faaliyetinde bulunacaklardır denilmektedir. Ayrıca vaizlerin mahalli şartları dikkate alarak çalışma programında yer alması gereken hususlar aynı genelgenin 3. Maddesinin 3. Fıkrasında yer almıştır.

Buna göre;

1. Camilerde veya müftülükçe uygun görülecek mekânlarda Cuma vaazları, hafta içi takrir dersleri, fetva nöbeti, kendi hesapları üzerinden oluşturacakları çevrim içi sosyal medya üzerinden (sadece 1 irşat programı olmak üzere en az beş vaaz ve beş irşat görevi yapmaları, bunun prensip olarak her gün için bir vaaz ve bir irşat görevi olması, ancak zorunlu durumlarda bir günde en az bir vaaz veya irşat, aynı günde en fazla üç program icra etmeleri,
2. **Vaaz hizmetlerinin;** camilerde veya vaaz formatında diğer mekanlarda yapılan hizmetler anlaşıldığı, **irşat hizmetlerinden de;** ilgi (a) genelgenin 3. Maddesinde belirtildiği üzere koordinatörlerin görev alanı ile ilgili yapacakları saha çalışması (ziyaret, toplantı, yardım dağıtımı vb.) yine vaizlerin gazi ve şehit yakını, hasta, yetim, yaşlı, bakıma muhtaç gibi insanlara yönelik hizmetler,

esnaf, fabrika, iş yeri, meslek ve kamu kuruluşu, okul, hastane, hapisane, camii, Kur'an Kursu (Yaz Kur'an Kurslarında çocuklara yönelik mahremiyet eğitimi, Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum ve velilere yönelik Çocuklar ve Gençlerle İletişim semineri) ziyaretleri, aile ve sosyal hizmetler müdürlüğüne bağlı kurumlarda yerine getirilen manevi rehberlik hizmetleri, Kur'an Kurslarında yürütülen proje hafızlık öğrencilerinin motivasyonlarını artırmaya yönelik faaliyetler, TDV Öğrenci yurt ve evlerinde kalan üniversite öğrencilerine yönelik milli ve manevi gelişimlerine katkı sağlayacak etkinlikler, **okullarda değerler eğitimi** veya projeler kapsamında herhangi bir mekanlarda yerine getirilen faaliyetler, kadın ve gençlik kollarındaki faaliyetler, yardım çalışmaları ya da çevrimiçi olarak yapılan dersler ve söyleşiler, **din görevlisi ve ailelerinin aidiyet duygusunu geliştirici ev ziyaretleri ve faaliyetler, dernek ve vakıfların sohbet talepleri** anlaşıldığından yine tam gün tutulan bir fetva ve ADRB nöbetinin iki vaaz veya iki irşat görevini ifa edeceği gerçeği dikkate alınarak vaizlerin haftalık çalışma programının buna göre yapılması,

3. Bir fetva veya ADRB nöbetinin bir vaaz ve bir irşat görevi sayılması,

4. Cuma günleri il irşat kurulunca belirlenen genel konularda, Cuma haricinde yapılacak vaazların ve sohbetlerin müftülükçe tespit edilecek konularda takrir usulü ile yapılması, vaazların Başkanlık yayınları ile diğer temel sahih kaynaklardan hazırlanması,

5. Aile ve dini rehberlik, engelli, gençlik, göç, bağımlılık ve benzeri alanlarda koordinatörlük görevi yürüten vaizlerin, haftanın belirlenecek günlerde koordinatörlük vazifeleri ile ilgili işlemleri takip etmeleri ve diğer günlerde çalışma programı kapsamındaki görevlerini yerine getirmeleri, ancak koordinatörlük görevi mahalli şartlara göre bir gün veya iki gün olarak belirlenmesi, diğer günler vaaz ve irşat programının icra etmeleri,

6. İhtiyaç halinde İl müftülüğü fetva nöbeti veya vaaz ve irşat programında görev yapmak üzere ilçe vaizlerine de yer verilmesi,

7. İlçe irşat kurullarının il irşat kurulu kararlarını dikkate alarak ilçe fetva nöbeti, vaaz ve irşat programlarını oluşturmaları,

8. İl Müftüsü, İl Müftü Yardımcıları, İl Vaizleri, İl Cezaevi Vaizleri, ADRB Vaizleri ile Cuma günleri kurum dışından vaaz edeceklerin Cuma, hafta içi, ADRB ve fetva nöbetlerinin programlarının İl Müftülüğüne belirlenmesi, İlimiz Odunpazarı ve Tepebaşı ilçe Müftüleri ile ilçe vaizlerinin, ADRB Vaizlerinin ve Şube Müdürlerinin Cuma ve hafta içi sürekli vaaz yapılan camilerdeki programlarının yine il müftülüğüne belirlenmesi, Odunpazarı ADRB Vaizlerinin İl Müftülüğü ADRB Bürosunda tutacakları nöbetlerin İl Müftülüğüne belirlenmesi, bunun dışındaki camilerde yapılacak vaaz programları ile ADRB ve fetva nöbetlerinin, irşat programlarının ilçe irşat kurulunca yapılması,

9. Yaz dönemine kadar vaizler tarafından irşat programı olarak Gençlik faaliyetleri, GSB Yurtlarında ve Gençlik Merkezlerinde, Müftülük Gençlik Merkezleri ve TDV Yurtlarında, Milli Eğitim Müdürlüğü Orta Öğretim Yurtlarında öğrencilere yönelik Değerler Eğitimi ve Manevi Rehberlik Hizmetleri kapsamında aktif olarak görev yapmaları kararlaştırılmıştır.

Bu itibarla;

a) İl müftülüğüne hazırlanan haftalık Alo 190 fetva nöbetinin **EK-1**, ADRB nöbetinin **EK-2**, erkek vaizlerin haftalık vaaz ve irşat programının **EK-3**, kadın vaizlerin haftalık vaaz ve irşat programının **EK-4**'te gösterildiği şekliyle icra edilmesi,

b) İlçe müftülükleri, il müftülüğü fetva, vaaz ve irşat programının, İl müftülüğü programını dikkate alarak ilçe müftüsü, ilçe vaizi ve şube müdürünün aynı şekilde vaaz ve irşat, ADRB programını hazırlamaları,

c) Tüm Vaizlerin vaaz ve irşat faaliyetlerini DHYS programına kendileri tarafından girilmesi kararlaştırılmıştır.

IV. CUMA GÜNLERİ CAMİLERDE İŞLENECEK VAAZ KONULARININ TESPİTİ.

2023 Yılı Ekim-Kasım-Aralık aylarında İl Müftüsü, Müftü Yardımcıları, İlçe Müftüleri, Erkek Vaizler, Şube Müdürleri, Uzmanlar ve kendi camilerinde vaaz eden cami görevlileri ile kurum dışı akademik personel, Dini İhtisas Merkezi personeli, Milli Eğitim Müdürlüğü personeli ve emekli

görevlilerden vaaz edecek olanlar ile camide vaaz edecek kadın vaizler tarafından Cuma günleri üç aylık yapılacak vaaz konularının 3 konunun Başkanlıkça gönderilen konulardan, 3 konunun ibadet, 3 konunun ahlak, 2 konunun itikat ve 1'er konunun siyer ve aile/gençlikten olmak üzere **EK-5/A**'daki konuların işlenmesi kararlaştırılmıştır.

Bununla birlikte; Aile ve Sosyal Hizmetleri İl Müdürlüğünden alınan "Kadına El Kalkamaz" başlığı altında Diyanet İşleri Başkanlığımızın da ortak olduğu Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele eylem planı kapsamında her Cuma bir vaiz tarafından "İslam'ın Kadına Verdiği Değer" başlığı altında farklı bir camide konunun işlenmesi, afişleri asılması ve cemaate broşür dağıtılması kararlaştırılmıştır. Buna dair program **EK-5/B**'dedir.

V. CUMA GÜNLERİ İL MERKEZİNDE VAAZ YAPACAKLARIN TESPİTİ.

İlimiz Odunpazarı ve Tepebaşı ilçelerine bağlı camilerde;

a- Kurum Personelinden;

- 1) İl Müftüsü Bekir GEREK,
- 2) İl Müftü Yardımcısı İsrail İĞDE
- 3) İl Müftü Yardımcısı Dilaver ŞAHİN,
- 4) İl Müftü Yardımcısı Aytekin AKÇİN,
- 5) İl Müftü Yardımcısı Faruk LATİFOĞLU
- 6) Odunpazarı İlçe Müftüsü Hamdi UZUNHARMAN,
- 7) Tepebaşı İlçe Müftüsü Gafur YILDIRIM,
- 8) İl Müftülüğü Uzman Vaizi Ömer Faruk CAN,
- 9) İl Müftülüğü Vaizi Aşır TOPRAK,
- 10) İl Müftülüğü Vaizi Raşit ERTUĞRUL,
- 11) İl Müftülüğü Vaizi Celalettin MERT,
- 12) İl Müftülüğü Vaizi Enes FİDAN,
- 13) İl Müftülüğü Vaizi Salih BİLGİLİ (Denetimli Serbestlikte görevli),
- 14) İl Müftülüğü Vaizi Beytullah ÇELİK
- 15) Cezaevi Vaizi Mehmet AYGÜN,
- 16) Cezaevi Vaizi Ahmet ÇATMAN,
- 17) Cezaevi Vaizi Yahya DEMİRÖRS,
- 18) Cezaevi Vaizi Şükrü IŞIK,
- 19) Odunpazarı İlçe Uzman Vaizi Necati ERDAĞLI,
- 20) Odunpazarı İlçe Vaizi İsmail PELİT,
- 21) Odunpazarı İlçe ADRB Vaizi Fatih BÜTÜN,
- 22) Tepebaşı İlçesi Vaizi Aydın YILMAZ,
- 23) Tepebaşı İlçesi Vaizi Abdurrahman ARDUÇ
- 24) Tepebaşı İlçesi Vaizi Ahmed Mahmud Ali SÖNMEZ
- 25) Tepebaşı İlçesi Vaizi Uğur AYLAZ
- 26) Odunpazarı İlçe Vaizi Mustafa YUMUŞAK,
- 27) Odunpazarı İlçe Müftülüğü Şube Müdürü Feyzullah SELVİ
- 28) Tepebaşı İlçe Müftülüğü Şube Müdürü Gürsel BAYRAM

b- Kurum Dışı Personelden;

- 29) ESOGÜ İlahiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mustafa YILDIRIM,
- 30) Emekli İl Müftü Yardımcısı Ali Osman ORUM,
- 31) Emekli Başvaiz M. Nazmi BAHÇE
- 32) Emekli Uzman Vaiz Abdulvahap TEKER
- 33) Emekli Vaiz Enver TÖRE,

- 34) Emekli Vaiz Cengiz KESİMLİ,
 35) Emekli İmam Hatip Fahri Vaiz İbrahim ŞAVK'ın vaaz yapımları kararlaştırılmıştır.

Buna göre; Cuma günlerine ait **Cami isimlerine göre** vaaz ve irşat programı **EK-6**'ya, vaaz eden **görevlilere göre** vaaz ve irşat programı **EK-7**'ye. Çarşı ve Reşadiye Camiindeki takrir dersleri **EK-8**'e göre yapılması kararlaştırılmıştır.

VI. CUMA GÜNLERİ YÜZ YÜZE VAAZ VERİLECEK CAMİLERİN TESPİTİ

- a) İlimiz Odunpazarı ve Tepebaşı İlçelerinin camilerinin merkezi vaaz sisteminin **Çarşı Camii, Reşadiye ve İlahiyat Camilerinde** bulunması dikkate alınarak 7. Madde de bulunan camilerde Cuma günleri İl müftülüğünce vaaz ve irşat programının yapılması,
 b) Cuma günleri 7. Madde de belirtilen camilerin dışında kalan merkezdeki tüm camileri kapsayacak şekilde yine Cuma namazı kılınan ve belli bir cemaat oluşturan merkez dışındaki mahalle (köy) camilerine vaaz programının konulması böylelikle tüm camilerde müftü, müftü yardımcısı ve vaizlerin o camiyi ziyaret ederek yüz yüze vaaz yapımları böylelikle irşat görevinde bulunan müftülük yetkililerinin cemaatle kaynaşmasına vesile olması, bu program hazırlanırken ulaşım dikkate alınarak aynı bölgedeki camilerin aynı cumada yer verilmesi,
 c) Odunpazarı ve Tepebaşı ilçe müftülüklerinin İl Müftülüğü irşat programını dikkate alarak üçer aylık vaaz ve irşat programı hazırlaması kararlaştırılmıştır.

VII. İLİMİZ MÜFTÜLÜĞÜNCE ODUNPAZARI VE TEPEBAŞI İLÇELERİNDE CUMA GÜNLERİ VAAZ PROGRAMI YAPILACAK CAMİLERİN TESPİTİ.

1. Çarşı Camii, (Her cuma)
2. Reşadiye Camii, (Her cuma)
3. M. Sami Ramazanoğlu Camii
4. Anadolu Üniversitesi Camii,
5. Osmangazi Üniversitesi Camii,
6. İlahiyat Camii,
7. Alaaddin Camii
8. Organize Sanayi Camii,
9. Kurşunlu Camii,
10. Ziya Paşa Camii,
11. Ulu Önder Fatih Camii,
12. Ulu Önder Ulu Camii,
13. Sanayi Camii,
14. 71 Evler Merkez Camii.

a) Odunpazarı ve Tepebaşı İlçe Müftülüklerine bağlı Cuma günleri Reşadiye ve Çarşı Camii'nde her Cuma, diğer camilerde ise yüz yüze ve sıklıkla vaaz programı konulacak camilerin yukarıdaki şekilde yer alması,

b) Taşra ilçelerde ise vaaz yapacak görevlilerin ve yüz yüze vaaz yapılacak camilerin tespitinin İlçe İrşat Kurullarınca tespit edilmesi kararlaştırılmıştır.

VIII. KENDİ CAMİLERİNDE VAAZ EDECEK DİN GÖREVLİLERİNİN TESPİTİ.

Yapılan incelemede;

1. Alpu İlçesinde 15,
2. Beylikova İlçesinde 5,

3. Çifteler İlçesinde 8,
4. Günyüzü İlçesinde 2,
5. Han İlçesinde 2,
6. İnönü İlçesinde 10,
7. Mahmudiye İlçesinde 4,
8. Mihalgazi İlçesinde 2,
9. Mihaliççık İlçesinde 4,
10. Odunpazarı İlçesinde 41,
11. Sarıcakaya İlçesinde 3,
12. Seyitgazi İlçesinde 11,
13. Sivrihisar İlçesinde 7,
14. Tepebaşı ilçesinde 125 olmak üzere toplam 239 din görevlisinin yüz yüze vaaz becerilerini geliştirme kursu aldığı anlaşılmıştır.

Buna göre;

1. İlimiz Odunpazarı ve Tepebaşı Müftülükleri ile diğer ilçe müftülüklerinde çalışan ve yüz yüze vaaz becerilerini geliştirme kursuna katılan ve başarılı olanlar ile kursa katılmayıp müftülüklerince vaaz etmesi uygun görülen din görevlilerinin cuma günleri de il irşat kurulunca tespit edilen konularda, Başkanlığın hizmet politikaları doğrultusunda vaaz yapmaları, vaaz yapan görevlilerin müftüler ve murakıplar tarafından takibinin yapılması,
2. Müftü, vaiz ve din görevlilerinin yapmış oldukları vaazları DHYS sistemine girmeleri,
3. Birden fazla görevlisi olan camilerde yüz yüze vaaz becerisi olan görevlilerin dönüşümlü olarak vaaz etmeleri,
4. Kendi camilerinde vaaz yapan görevlilerin İl İrşat Kurulunca tespit edilen konularda vaaz yapmaları, konuların ilçe müftülüklerince görevlilere tebliğ edilmesi kararlaştırılmıştır.

IX. CUMARTESİ GÜNLERİ YAPILACAK ÖZEL HADİS DERSLERİ KONULARININ TESPİTİ.

Başkanlığın Cami Hizmetlerinde Verimliliğin Artırılması Genelgesi doğrultusunda Cami Dersleri başlığının 2. Maddesi gereği (Her il ve ilçede en az bir camide haftada bir gün (cumartesi-pazar) Başkanlığımız yayınları arasında bulunan hadis kitaplarından hadis sohbeti tertip edilecektir.) İl Genelinde tüm İlçelerde Cumartesi Günleri tespit edecekleri camilerde müftü, müftü yardımcısı, vaizler tarafından hadis sohbeti yapmaları, hadis sohbetinin Hadislerle İslam kitabından takip edilmesi, bu doğrultuda;

- 1) Cumartesi günleri Çarşı Camii'nde öğle namazından önce **EK-9**'da yer alan konularda Ekim ayında Vaiz Aşır TOPRAK, Kasım ayında Vaiz Abdurrahman ARDUÇ, Aralık ayında Vaiz Uğur AYLAZ tarafından hadis sohbeti yapılması ve diğer camilerden merkezi vaaz sisteminden dinlenilmesi,
- 2) Cumartesi günleri İlçe Müftülerinin kendilerince tespit edeceği, vaizlerin görevlendirildikleri, vaaz yapan görevlilerin de kendi camilerinde **Hadis Sohbetlerinin** İl İrşat Kurulunca belirlenen ve **EK-9**'da yer alan konulardan yapılması kararlaştırılmıştır.

X. PAZAR GÜNLERİ İBADET, PAZARTESİ GÜNLERİ İTİKAT, SALI GÜNLERİ SİYERİ NEB-İ, ÇARŞAMBA GÜNLERİ TEFSİR DERSLERİ, PERŞEMBE GÜNLERİ HELALLER VE HARAMLAR KONULARININ TESPİTİ

1. PAZAR GÜNLERİ, Temel İslam Bilgileri (İbadet) derslerinin yapılması, derslerin 2 ciltlik Diyanet İslam İlmihalinden **Ek-10**'daki konuların işlenmesi

2. PAZARTESİ GÜNLERİ, itikat dersi yapılması, derslerin Diyanet Yayınlarından “**İslam'da İman Esasları**” adlı eserden **Ek-11**'deki konuların işlenmesi,

3. SALI GÜNLERİ siyer dersi yapılması, dersin “**Hadislerle İslam**” adlı eserden **Ek-12**'deki konuların işlenmesi,

4. ÇARŞAMBA GÜNLERİ, tefsir dersi yapılması, dersin “**Hayat Rehberi Kur'an-ı Kerimin Konulu Tefsiri**”nden **Ek-13**'teki konuların işlenmesi,

5. PERŞEMBE GÜNLERİ helaller ve haramlar konularının Diyanet Yayınlarından 2 ciltlik “**İslam İlmihali**”nden **Ek-14**'teki konuların işlenmesi kararlaştırılmıştır;

XI. SOSYAL MEDYA ÜZERİNDEN YAPILACAK PROGRAMLARININ GÖRÜŞÜLMESİ

Diyanet İşleri Başkanlığının 06.07.2020 tarihli ve E.456870 sayılı vaaz irşat hizmetleri yazısı ve ilgi genelge gereği kadın ve erkek vaizlerimizin mahalli şartlar ve sosyal medya üzerinden halka açık veya çevrim içi yapılan vaaz ve irşat hizmetlerinin önemi ve takip edilmesi, verimli oluşu, başkanlığın sosyal medya üzerinden program yapılmasını teşvik etmesi de dikkate alınarak;

1. Kadın İl Müftü Yardımcısı ve kadın vaizler tarafından halka, Kur'an Kursu öğreticilerine, öğrencilere yönelik müftülüğün Facebook, Instagram, ADRB, Gençlik koordinatörlükleri hesapları üzerinden veya kendi hesaplarından oluşturacakları sosyal medya üzerinden çevrimiçi olarak veya halka açık **Ek-4'e göre** program yapmaları,

2. İl Müftülüğü Facebook hesabından canlı olarak yapılan programları aynı anda İlçe Müftülükleri Facebook ve sosyal medya hesaplarından yayınlamaları ve DHYS sistemine işlemeleri,

3. Sosyal medya hesaplarından herkese açık yapılacak programların sadece İl Müftülüğünce yapılması,

4. Herkese açık sosyal medya üzerinden yapılacak olan programları denetlemek üzere İl Müftü Yardımcısı İsrail İĞDE'nin Başkanlığında, İl Müftü Yardımcı Aytekin AKÇİN, İl Müftü Yardımcısı Berrin ERDOĞAN, vaizler Aşır TOPRAK, Ayşe ELSÖZ, Şube Müdürleri Mustafa BİLTÜRK ve Ali KAYNAR'dan müteşekkil “Dijital Ortamdan İrşat Hizmetlerini Takip ve Koordinasyon Komisyonu” kurulması, bu komisyona Diyanet Haber Koordinatörleri Kenan AKTAŞ ve Tekniker Abdullah CENİK'in teknik konularda destek sağlamaları kararlaştırılmıştır.

XII. CAMİ HİZMETLERİNDE VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASI KAPSAMINDA DİN GÖREVLİLERİ TARAFINDAN YAPILACAK OLAN CAMİ DERSLERİNİN GÖRÜŞÜLMESİ

İlimiz Odunpazarı ve Tepebaşı Müftülüğüne bağlı camilerde;

1. Her gün sabah namazından 25 dk. Önce Cami Görevlileri tarafından Hatim Usulü Kur'an-ı Kerim ve Meali Okunması,

2. Öğle Namazı öncesi İl İrşat Kurulunca tespit edilen konularda Vaizler tarafından Merkezi Sistemden veya Cami Görevlileri tarafından yüz yüze takrir usulü ortalama 30 dakika süreli vaaz yapılması,

3. İkinci Namazından önce Merkezi Sistemden 15 dk. Kur'an-ı Kerim ve Mealinin okunması, Başkanlığın **Kur'an'ın Temel Konuları (Her Cüzden Üç Mesaj)** adlı eserinden okunması,

4. Hafta içi her gün Din Görevlisi tarafından uygun görülecek namaz vakti öncesi veya sonrası "**Asr-ı Saadet'ten 365 Güne**" isimli kitap ile "**Ailemin Sohbet Günlüğü**" eserlerinden cemaate ortalama 20 dakika süreli ders yapılması ve yapılacak bu ders vakitlerinin İlçe Müftülüğüne bildirilmesi ve İlçe Müftülüğünce gerekli takibin yapılması kararlaştırılmıştır.

Odunpazarı ve Tepebaşı Dışındaki Diğer İlçe Müftülüklerine bağlı camilerde din görevlileri tarafından;

1. Her gün sabah namazından önce 25 dk. Cami Görevlileri tarafından Hatim Usulü Kur'an-ı Kerim ve Meali Okunması,
2. Öğle Namazı öncesi "**Asr-ı Saadet'ten 365 Güne**" kitabından ve "**Ailemin Sohbet Günlüğü**" eserlerinden cemaate ortalama 20 dk. ders yapılması,
3. Yatsı Namazından önce Pazartesi günleri tefsir okumaları, Salı günleri hadis okumaları, Çarşamba günleri ilmihal okumaları, Perşembe günleri Siyer Okumalarının yapılması kararlaştırılmıştır.

XIII. MAHALLİ TV'LERDE YAPILACAK SOHBET PROGRAMLARININ, KONULARININ VE KONUŞMACILARININ BELİRLENMESİ.

1. Kanal 26'da Perşembe günleri Saat 18.00'da yapılan "**Huzur Sohbetleri**" programına devam edilmesi, programın sunuculuğunu Odunpazarı İlçe Müftülüğü Din Hizmetleri Uzmanı Fetullah YAZICI ve kadın konuklarının sunuculuğu ADRB Vaizi Hacer TİFTİK tarafından yapılması, konuşmacı olarak İl Müftüsü, İl Müftü Yardımcıları, İlçe Müftüleri ve Vaizlerin, ilahiyat fakültesi öğretim üyelerinin katılması, gerektiğinde konularda güncelleme yapılması, programın **EK-15**'ya göre yürütülmesi,

2. ES TV'de her hafta Cuma günleri saat 17:00'de canlı olarak yayınlanan "**Gönül Ufku**" programına devam edilmesi, gerektiğinde paket çekim yapılarak programın yayınlanması, programın sunuculuğunu İl Vaizi Aşır TOPRAK ve kadın konuklarının sunuculuğu ADRB Vaizi Hacer TİFTİK tarafından, konuşmacı olarak İl Müftüsü, İl Müftü Yardımcıları, İlçe Müftüleri, Vaizlerin ve ilahiyat fakültesi öğretim üyelerinin katılması, gerektiğinde konularda güncelleme yapılması, programın **EK-16**'ya göre yürütülmesi kararlaştırılmıştır.

XIV. MAHALLİ GAZETELERDE YAZILACAK OLAN MAKALE KONULARININ, YAZARLARININ ve İNCELEME KOMİSYONUNUN BELİRLENMESİ,

1. Eskişehir Yenigün Gazetesinde her hafta Cuma günü "**Vakt-i Cuma**" köşesinde yayınlanmak üzere İl Müftüsü, İl Müftü Yardımcıları, İlçe Müftüleri, şube müdürleri, uzmanlar ve koordinatörler tarafından yazılan makalelerin **EK-17**'deki programa göre yürütülmesi,
2. Yazılar yayınlanma tarihinden 15 gün önce betul.oztoprak@diyanet.gov.tr adresine gönderilmesi.
3. Yazıların ortalama 500 kelime olması,
4. Yazıların ilk incelemesinin İl Vaizi Betül ÖZTOPRAK, ikinci incelemesinin İl İrşat Kurulu Üyesi Vaiz Ayşe ELSÖZ tarafından yapılması,
5. Yazıların son incelemesinin İl Müftü Yardımcısı İsrail İĞDE tarafından yapıldıktan sonra yayınlanmak üzere İl Vaizi Ayşe ELSÖZ tarafından gazeteye gönderilmesi kararlaştırılmıştır.

XV. İLİM VE HİKMET DERSLERİNİN GÖRÜŞÜLMESİ

İlgi (h) Diyanet İşleri Başkanlığının 27/01/2023 tarihli ve E-75718882-205-3335440 sayılı **2023 Yılı Din Hizmetleri Projeleri Uygulama Esasları** konulu yazı eki “**İlim ve Hikmet Dersleri Proje Uygulama Esasları**” gereği İlim Hikmet Dersleri yapılması istenmektedir. Buna göre;

- 1) Reşadiye Camiinde kız ve erkek öğrencilere yönelik her cumartesi günü saat 10.30 – 12.30 arası, yetişkinlere ve cemaate yönelik ise saat 12.30 – 13.00 arası Dini İhtisas Merkezi eğitim görevlileri Ömer KARAKAYA ve Mustafa AVCI tarafından Hadis ve Fıkıh dersleri yapılması,
- 2) Reşadiye Camiinde her hafta Çarşamba günleri yatsı namazını müteakip öğrencilere ve din görevlilerine yönelik Dini İhtisas Merkezi eğitim görevlisi Selçuk ARAP tarafından Dini Musiki derslerinin yapılması,
- 3) Reşadiye camiinde her hafta Çarşamba ve Cumartesi günleri öğle namazını müteakip öğrencilere yönelik Çarşı Camii İmam Hatibi Halim ÖZDEMİR tarafından Tashih-i Huruf derslerinin yapılması,
- 4) Reşadiye Camiinde tespit edilecek gün ve saatlerde Dini İhtisas Merkezi Eğitim Görevlisi Abdurrahman LATİFOĞLU tarafından Tashih-i Huruf ve Talim derslerinin yapılması,
- 5) Reşadiye Camiinde tespit edilecek gün ve saatlerde cami müezzin kayyımı Fırat SATILMIŞ tarafından öğrencilere ve gençlere yönelik Kur’anı Kerim derslerinin yapılması,
- 6) Osmangazi Üniversitesi Camiinde tespit edilecek saat ve tarihlerde Eğitim Görevlisi Atakan DÜDEN tarafından öğrencilere yönelik Arapça ve Tefsir derslerinin yapılması,
- 7) Gelecek talepler doğrultusunda İlahiyat Fakültesi Öğretim üyelerinden istifade ederek belirlenecek mekan, gün ve saatlerde öğrencilere yönelik ihtiyaç duyulan konularda dersler yapılması,
- 8) Erkek öğrencilerin İlim ve Hikmet Derslerinin organizesi İl Müftü Yardımcısı İsrail İĞDE, Gençlik Koordinatörü Yasin TİFTİK, Gençlik Koordinatör Yardımcıları Enes FİDAN ve Celalettin MERT tarafından, kız öğrencilerin İlim ve Hikmet Derslerinin organizesi Gençlik Koordinatörü Sezen KONUK, Gençlik Koordinatör Yardımcıları Mücella YILMAZ ve Fatımatül Kübra YILDIRAN tarafından yürütülmesi, ayrıca Manevi Danışman Fatih YARDIMCI ve Din Hizmetleri Şefi Tekin TORUN tarafından ikram, ihtiyaç vb. hususların takip edilerek eksiksiz yerine getirilmesi,

XVI. DİĞER HUSUSLAR

Özel vaaz ve irşat planlaması; Kadınlara yönelik özel vaaz ve irşat programı 23 Ekim – 10 Kasım 2023 tarihleri arası hafta içi Cuma günleri hariç planlanması, erkeklere yönelik ise 17 Kasım – 15 Aralık 2023 tarihleri arasında Cuma günleri planlanması,

2023 yılı eylem planı gereği;

1. İl Müftü Yardımcısı İsrail İĞDE’nin organizesinde vaizlerden oluşacak irşat ekipleri tarafından fabrika, tarım, hayvancılık vb alanlarda çalışanlara yönelik her ay vaaz ve irşat programı düzenlenecektir.
2. Şube müdürü Mustafa BİLTÜRK organizesinde her hafta Cuma günleri ES TV ‘de yapılan Gönül Ufku programının başında o hafta Cuma hutbe konusunun gündeme alınması ve konuşmaya dâhil edilmesi,
3. İl Müftü Yardımcısı İsrail İĞDE koordinesinde müftülükçe oluşturulacak ekipler tarafından ayda bir defa esnaf ziyareti gerçekleştirilecektir.
4. İl Müftü Yardımcısı Dilaver ŞAHİN tarafından esnaf ve iş adamlarına yönelik haftalık sohbet programı yapılacaktır.
5. Uzman Vaiz Ömer Faruk CAN tarafından mühtedilere yönelik ziyaret programları yapılacak ve Başkanlık yayınlardan takdim edilecektir.

6. Şube Müdürü Mustafa BİLTÜRK organizesinde okulların yarıyıl tatilinde Başkanlıkça belirlenecek uygulama esasları doğrultusunda haydi çocuklar camiye başlığı altında programlar düzenlenecektir.
7. Din Hizmetleri Uzmanı Semih GÜMÜŞ organizesinde “Engelsiz Camii, Engelsiz İbadet” projesi kapsamında başkanlıkça belirlenen uygulama esaslarına uygun olarak ayda bir program düzenlenecektir. 14/09/2023

İl İrşat Kurulu Başkanı

(İMZA)

Bekir GEREK
İl Müftüsü

(İMZA)

İsrafil İĞDE
İl Müftü Yardımcısı

(İMZA)

Berrin ERDOĞAN
İl Müftü Yardımcısı

(İMZA)

Aytekin AKÇİN
İl Müftü Yardımcısı

(İMZA)

Hamdi UZUNHARMAN
Odunpazarı İlçe Müftüsü

(İMZA)

Gafur YILDIRIM
Tepebaşı İlçe Müftüsü

(İMZA)

Ömer Faruk CAN
Uzman Vaiz

(İMZA)

Ayşe ELSÖZ
Vaiz